

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravištvu (administraciji) in ekspediciji, Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 207.

V Ljubljani, v torek 10. septembra 1889.

Letnik XVII.

Novi namestnik na Češkem.

Vsi listi se pečajo z imenovanjem novega cesarskega namestnika na Češkem.

Osem let je finl. baron Kraus opravljaj težavne posle češkega namestnika. Češki narod mu more biti hvaležen, ker baron Kraus je bil dokaj pravičen Čehom. Niti primerjati se ne moreta z njim baron Weber ali general Koller. Kot novinec v upravi in v jako kritičnem času je prišel v Prago, da bi pomiril stranke, sprijaznil v Taaffejevem smislu Čeha in Nemce. Voljo je imel dobro, vendar se mu želja ni izpolnila, in temu je največ kriva trdovratna nemška stranka in češki radikali. On ni zmagal, a tudi ni bil premagan, temveč je častno odstopil z bojišča.

Nalogo Krausovo je prevzel novi namestnik grof Fran Thun-Hohenstein, ki je rojen in vzrejen v deželi iz stare plemenitaške rodovine. V deželi ima velika posestva ter je v sorodstvu in svaštvu s prvimi češkimi plemenitaši, kot: Martinici, Lobkoviči in Schwarzenbergi.

Grof Thun je najstarejši sin l. 1881. umrlega grofa Friderika Thuna. L. 1879. je bil voljen v državni zbor in bil član češkega kluba. Po smrti svojega očeta je bil kot dedni član poklican v gospodsko zbornico, ki ga je izvolila v delegacijo, kjer je bil poročevalec o vnanjih stvarih. Od l. 1883 je bil član tudi češkega zbora. Lansko leto je v znamenitem govoru ostro bičal konfuzne radikale na obeh straneh.

Prva naloga novemu namestniku bode, da pomiri Čeha in Nemce. On je pristaš zgodovinskega prava in kot tak bode smatral Češko kot jedno deželo z dvema enakopravnima narodoma.

„Politik“ piše med drugim: Narodna stranka z zaupanjem pozdravlja novega namestnika in kar obžalujemo, je to, da ne razumi popolnoma češkega jezika, kar pa bode gotovo z vso resnostjo popravil.

O novem namestniku vemo, da stoji gledé zgodovinskega prava in narodne enakopravnosti na

istem stališču, kakor ves naš narod. Grof Thun je cel značaj, ki ne bi prevzel namestništva, ko ne bi imel trdne volje, da bode uresničil svoje ideje, in nekaj upanja, da se mu bode posrečilo. Na drugi strani bodo pa tudi Nemci morali nasproti novemu namestniku, ki se je imenoval rodom Nemea, napeti druge strune, da ne izgubé vsega političnega nagona.

„Hlas Naroda“ piše, da je najsposobnejši naslednik baronu Krausu grof Thun, ki je v deželnem zboru večkrat pokazal svojo voljo za enakopravnost in zgodovinsko individualnost češkega kraljestva.

„Narodni Listy“ pravijo, da jim grof Thun kot federalist in pristaš češkega državnega prava ni do skrajne meje nesimpatičen. „Upamo, da bomo z njim shajali, a manjka nam zadostnih vzrokov, da bi si raztolmačili odstop barona Krausa. Teda ni ga uradnika, ki bi mogel spraviti nasprotna si narodna toka.“

„N. Fr. Pr.“ je pobita, ker je kmalu po berlinskem obisku našega cesarja imenovan tak namestnik. To pa je le dokaz, da Prusi nam Avstrijem še ne narekujejo notranje politike in ne imenujejo namestnikov našega cesarja.

Negotovost v visoki politiki.

Znani rumeni listi so prinesli v zadnji številki prav zanimiv članek z naslovom „Cesarski obiski in narodnost.“ Člankar dokazuje, kako je Nemčija zagazila na kolovozno pot gole narodnosti in s tem dala vzgled sosednim državam, da se tudi drže narodnostne, torej protinemške politike. V članku pa nas še bolj zanimajo druge opazke, ki nam utrjujejo prepričanje, da se dandanes na nikogar ne moremo zanašati, tudi ne na milijone bajonetov trodržavne zveze, ker v visoki politiki je popolna negotovost in vedna prememba.

„Cesar Fran Josip je bil od septembra l. 1872 prvič zopet v Berlinu, tedaj skupno z umrlim carjem Aleksandrom II. Tedaj se je rodila „trocarska

zveza“, o kateri so govorili, da bode dolgo kazala pot svetovnim dogodkom. In kaj je iz trocarske zveze?

Kdo bi si bil tedaj mislil, da bode sedem let pozneje knez Bismarck moral prositi Avstrijo pomoči in podpore proti Rusiji, in konečno še Italijo vzeti v igro. Sedaj je pa ta „trodržavna zveza“ slavila svoj praznik v glasnem veselju prebivalstva in srčnih izrazih vladarjev. Carju je moralo biti hudo, da še ni vrnil prvega obiska nemškega cesarja.

Dokler se je Bismarck zanašal na Rusijo, bila je Anglija črn mož. Tedaj je pruski zgodovinar Treitschke hvalil Ruse kot „politično najbolj nadarjeni slovanski narod“, čegar državno življenje je treba le poznati. Nemčija mora imeti zaupanje do „slovanske velesile“, ki je najboljša zaveznica, katero je Nemčija sploh kedaj imela. Zveza z Rusijo je podlaga miru in novega reda. Tedaj je imenoval imenovani Prus Anglijo „le še nesramno zastopnico barbarstva v ljudskem pravu in državo reakcije.“

Še lansko leto je trdil Prus, da Anglija bolj potrebuje trodržavne zveze, nego ta Anglije, ker je osamljena in bolj odprta sovražniku, kakor trodržavna zveza. Še nekaj tednov pred zadnjim potovanjem nemškega cesarja na Angleško je pisal Prus, da bode turški sultan na prošnjo cesarja nemškega grškemu prestolonasledniku podaril otok Kreto, in da bo s tem Nemčija nastopila protiangliške politike.

Zadnji čas pa se je Anglija začela oboroževati na morji. Dunajski svetovni list je celo pisal dne 8. avgusta, da je zadnji obisk nemškega cesarja v Londonu odstranil vse politične mržnje in nesporazumljenja, da se je Anglija približala trodržavni zvezi, kar bode posebno važno za mogoče dogodke na jugovzhodu Evrope.

Torej je še vedno Balkan tečaj evropskega položaja. Konec julija je govoril angleški ministerski predsednik, da Bolgarija napreduje, in da bode tem hitreje rešeno vzhodno vprašanje, čim samostalneje se razvijajo balkanske države. Nemčija si ne more

LISTEK.

Pisma iz Italije.

I.

„V Rim!“ Ta glas mi je večkrat udarjal na uho pretekla leta. Odpravljali so se romarji v večno mesto k raznim slavnostim. Tudi jaz bi bil šel rad z njimi, a ni mi bilo dano. Zastoj je sreč hrepnelo po Rimu, kamor žene vsacega unetega katoličana; kajti v Rimu je središče krščanskega sveta — v Rimu je stolica sv. Petra, v Rimu je poglavar sv. cerkve, Kristusov namestnik.

To leto pa mi je sreča posebno mila. Že sem na potu v Rim. Dne 4. septembra je bilo megleno jutro, ko sedem kot spremljevalec svojega višjega prednika v Ljubljani v železniški voz. Urni brzovlak nas hitro pelje po močvirji in dalje skozi Nabrežino, Gorico proti laški meji. Prvikrat imam prestopiti avstrijsko mejo in reči moram, da se me je pri tej okolnosti polotila neka bojazen. Pod avstrijskim orlom se tako mirno in varno živi. Pa kdo bo dal prostora tej bojazni? Kraji so tako bujni, kamor pogledam, na desno ali levo, povsodi lepo drevje, po katerem se vpenja trtje, vmes pa zorijo sadeži.

Pri tem razgledu ne pazim, kdaj smo prišli čez mejo. V Vidmu smo in treba je odpreti kovčke, da pregledajo laški „financarji“, ali sem jim kaj dobrega prinesel. Za drugo se niso zmenili, le po smodkah so povpraševali. Saj so pa avstrijske smodke tudi boljše od laških. Od Vidma do Mestre je vožnja enakomerna, planjava skozi in skozi, le tam v daljavi se vidijo proti desni velikani. Kmalu od Mestre zagledamo lagune in pridemo na silno dolgi most, ki veže Benetke s suho zemljo. To je čudna vožnja. Na obe strani tik tiru voda, samo pod saboj imamo trden most. Pogledam skozi okno in v daljavi se mi stavijo pred oči slavne Benetke. Ne bom tukaj opisaval zgodovine Benetek, ta je pri nas vsakomu znana. Tudi ne bom razlagal, kako so Benetke stavljene. Krašovce in Dalmatince prašajte, zakaj je njihova zemlja tako gola. Oni vam bodo povedali, da so Benečani ves les tje kaj na lagune zvozili, zabili ga v mehko zemljo in nanj postavili najkrasnejše in najmogočnejše palače. Že smo na kolodvoru. Kjer se bere „Uscita“, tam nas pustijo vun in najdemo se takoj na bregu velicega kanala, kjer mrgoli najlepših gondol. Sédava vanjo in občudovaje prelepe palače se peljeva v najino stanovanje. Prva moja pot je bila v cerkev sv. Marka. Ko stopim na Markov trg, obstanem ves prevzet.

Pred menoj stoji prekrasna stavba iz 11. stoletja, v kateri se harmonično združujejo razni slogi. V cerkev se pride skozi predvor, ki je 62 m. dolg, 6 širok in je okrašen z mnogimi mozaiki. Cerkev sama je 76.5 m. dolga, 51 široka. V cerkvi vlada nekaj polumrak, kateremu se mora človek še le privaditi. In sedaj človek ne vé, kje bi začel. Ali naj bi občudoval tlak, ki je nekoliko podoben morskim valovom; ali se zagledal v divne mozaične podobe, katere vse so na zlati podlagi. Da, toliko je zlatega polja, da so ga zmerili na več nego 4000 štirj. m. Ali naj bi se čudil lepoti stebrov, katerih je zunaj in znotraj gotovo 500? Da, lepi so ti stebri, in štirje so za altarjem, o katerih se govori, da so iz jeruzalemskega tempeljna. Dva notranja sta iz alabastra, in ko smo dali luč za nju, bila sta popolnoma prozorna. Posebne lepote pa je tako imenovana „pala d' oro“, neko ozadje altarja, 1.4 m. visoko, 3.38 m. široko iz čistega zlata, obsejano z biseri in s prav lepimi email-slikami. Blizu 2000 zlahtnih kamnov je ondi in stvar je vredna gotovo več milijonov. Zakladnica ni posebno obilna.

Sedaj pa v stolp. Letá stoji sam zá-se in je visok 98.6 m. Pot do zvonov pelje na okrog med zidom in je prav lahka. Sedemintridesetkrat se človek zavije, pa je gori. O kako diven razgled!

bolj spriditi v Peterburgu, kakor si je, tudi ko bi priznala kneza bolgarskega.

Že tedaj, ko so v Berolinu tako sijajno sprejeli italijanskega kralja, je dosegla nevolja najvišjo mero; sedaj pa po obisku avstrijskega cesarja so sodu izbili dno. Kdor se spominja, kaj je pred osmimi leti knez Bismarck govoril o Italiji in ministri v avstrijski delegaciji, ta se mora čuditi negotovosti v višji politiki. In sedaj pa nemški šovinizem proslavja v Berolinu italijanski, ki ima najgršo preteklost, kot soroden po začetku in opravičenosti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. septembra.

Notranje dežele.

Vsled obravnav stalnega kazenskega odseka se bo sestanek *deželnih zborov* zakasnil, ker stalni odseki ne smejo zborovati mej zasedanjem deželnih zborov, katerih člani sedé tudi v odseku. Deželnozborna zasedanja mnogih kronovin bodo trajala do drugega tedna v novembru, kajti državni zbor se bo sklical še-le sredi novembra. Ogerski državni zbor bo že mnogo prej pričel svoja dela, kajti otvorjen bo dné 12. oktobra.

Na Dunaji bo začelo v kratkem izhajati *novi časnikarsko podjetje* pod imenom „Agence Slave“.

Budimpeštanski vladi nasprotni listi pravijo, da je *Koloman Tisza* pred svojim odhodom v Ostende dal ostarko, katero je cesar že sprejel. Kot naslednika se imenujeta grof Josip Zichy in Benjamin Kallay. Dobro podučeni krogi pravijo, da o tem še ni nič znanega, a verjetno je, da bo Tisza v jeseni, ko se bo dosegel proračun brez primanjkljaja, izročil mlajši moči vladno krmilo.

Vnanje države.

„Nov. Vremja“ poroča: Srbske upravne oblasti strogo nadzorujejo *črnogorsko* agitovanje. Prepovedano je razpečavati ali razstavljati sliko kneza Nikite. V Belemgradu in drugih srbskih mestih so več popov, učiteljev, odvetnikov in celo dva prejšnja poslanca zgrabili, ker so delali propagando za črnogorskega kneza ter s tem rovali zoper kraljevo bišo Obrenovičev.

Predsednik osrednjega odbora *srbske* radikalne stranke Nikola Pasić je razposlal vsem načelnikom krajevnih odborov okrožnico, ki odločno oporeka vsem razburjajočim vestem glede srbskega oboroževanja, rekoč: „Prosimo Vas tedaj, blagovolite v svojem krogu pojasnjevati, da vlado navdušuje miroljubnost, da nikakor ne misli na rušenje miru in da ga ni znaka, ki bi oznanjeval nevarnost za mir.“ — Vojni minister je orožne vaje od 15. dne septembra preložil na 5. dan oktobra, in sicer zaradi volitev v skupščino, ki se bodo vršile 26. dan septembra. — „Domovina“ trdi, da je vest neresnična, po kateri je kraljica odklonila sestanek s sinom v inozemstvu, kajti sama je predlagala sestanek v Jalti. Odbila pa je srbska vlada takó ta nasvêt, kakor tudi njeno naznanilo o povratku v Srbijo, in zaradi tega je Natalija sklenila, da bo naravnost prišla v Belgrad.

Bolgarsko sobranje se bo sešlo dné 27. oktobra. Rešil se bo državni proračun, več finančnih in narodno-gospodarskih zadev, ob enem se bo pa tudi posvetovanje o novem kazenskem zakonu izvršilo. — Kakor se iz Sofije poroča, sklicanih je k vaju samó 28.000 mož.

V *Rusiji* traja še vedno boj zoper katoličanstvo. Listi so nedavno kot nekaj samo ob sebi

umevnega razglasili, da so vsi katoličani v guberniji Kursku „v spomin na čudovito rešitev carjevo pri Borkiju prestopili k pravoslavni veri.“ Peterburški dopisnik dunajske „W. Allg. Ztg.“ dostavlja: „O zgodovini tega nenavadnega „spręobrnjenja“ rusko časopisje trdovratno molči, in vendar je ta zgodovina tako žalostna, kakor se jej more enaka dobiti le v prvih časih krščanstva. Preganjanje nepravoslavnih je zadnji čas priklopelo do vrhunca. Po katoliških cerkvah se nadaljuje popje. Kmetje, ki se nočejo vladi udati, pokopavajo svoje mládce na tihem ob cestah, krstijo sami svoje otroke ter živé v divjih zakonih. Cele vasi so prestavljene v — Sibirijo. Od časa do časa se objavlja uradno, da je ta ali ona vas prestopila k pravoslavju, to je toliko, kot: Osrečena je s pravoslavnim popom. Ob enem dobivajo kmetje v stanovanje po pet kozakov, kateri ostanejo pri kmetu toliko časa, dokler se ne odpové veri svojih pradedov. Kozaki prodajajo živino, skrunijo žene, in če to ne pomaga, odženo celo družino v bližnjo mestno ječo, odkoder jo reši le pot v Sibirijo. — V Kijevu so petnajst dijakov, v Karkovu štirideset oseb zaradi zarote zgrabili.“

Kolikor bolj se bliža 22. dan septembra, tem živahnejše je volilno gibanje v *Franciji*. Kandidatur je dosedaj prijavljenih 426. Največ upanja do zmage imajo oportunci pod vodstvom malo priljubljenega, toda nadarjenega Ferryja, vendar pa njihova glasila sama priznavajo, da bodo dosegli komaj 33 glasov večine. Novi zbornici se tedaj ne bo nič bolje godilo, kakor stari, kajti tako majhna večina nikakor ne jamči za trdno, mirno in stalno vlado. Radikalci med seboj so nejedini. Clémenceau in Goblet sta si nevarna tekmece. Najverjetneje je, da bodo v Parizu dobili večino radikalci, po drugih večjih mestih pa zmerni republikanci. — „Kreutz Zeitung“ sklepa iz navdušenja, s katerim je vsprejelo rusko časopisje manifest grofa Pariškega, da je slednji kandidat Rusije za francoski prestol. — Gladstone je obiskal pariško razstavo ter jako pohvalil francosko vlado, katero se je v dóbi desetih let, ko je bil na krmilu angleške vlade, naučil spoštovati. V soboto so mu priredili banket, katerega se je vdeležil ministerski predsednik Tirard, več senatorjev in poslancev.

Mejnarnodno posvetovanje o naredbah zoper *afriško kupčevanje s sužnji* se bo 15. dan oktobra sešlo v Bruslju. Obravnavalo se bo o dveh točkah, namreč 1. o vspešnih sredstvih, da se zatre ta trgovina, 2. pa o skupnem postopanju vseh veleil glede uvažanja opojnih pijač. Vabila so dobile vse države, ki so se vdeležile afriške konferencije 1884/5.

Brzjavka, da je veliki *angleški* ladijetsarski štrajk končan, ni resnica. Stvar je marveč nastopna: Vsled prigovarjanja londonskega lordmajorja, kardinala Manninga in anglikanskega škofa so ravnatelj ladijetsarske družbe dovolili delavcem od novega leta naprej 6 pence-ov od ure. V nedeljo popoldne je bilo v Hydeparku veliko zborovanje, pri katerem sta sicer načelnika štrajka Burns in Tillet priporočala, naj se zopet prične delo, toda delavci so sklenili, da vstrajajo pri štrajku, dokler se jim takoj ne zviša plača.

Italijanski generalni štab je sklenil, da se ne bodo več cepili vojni kori z razmeščanjem posameznih polkov; s tem hočejo doseči, da bodo mogli celi kori hitro kakor mogoče potovati v odkazane jim kraje. — Mornarično ministerstvo je z nova z neko angleško trdko sklenilo kupno pogodbo zaradi 60.000 ton premoga. Celó poluuraadni listi vidijo v teh naredbah vznemirjajoča znamenja.

Turčija uradno naznanja, da je vstaja na *Kreti* ponehala in da bo kmalu preklicano tamošnje obsedno stanje.

Izvirni dopisi.

Iz Trnovega pri Notranjski Bistrici, 6. septembra. (Nesreča v Hrušici. — Zvit slepar. — Slaba letina.) [Konec.] Kakor je „Slov.“ že svojim bralcem naznačil, je po Notranjskem, sosebno v naši žari, letina letos jako slaba. Neugodno vreme, neštetični črvi, poljske miši in druge nezgode so pridelke skoro popolnoma uničile. Sadja nimajo ljudje nič; grozdje se suši in gnije vsled bolezní na perju, na golih trtah suho grozdičje visi. Posebno po brkinskih hribih, krog Harij in v podgrajski vikariji ne bodo ljudje skoro prav nič pridelali. Tužnega srca, skrbi potrti gledajo v prihodnost. Lani je bila pri nas prav dobra letina; posebno za sadje so naši Brkini lepe denarje skupili. O takih letih bi morali ljudje na gladna leta pomisliti ter posnemati vzgled starih Egipčanov. Marsikdo se bo morebiti nasmehljaj, rekši, da to ni mogoče. Vendar sem trdnega mnenja, da se marsikaj po nepotrebnem potрати, ter vsaj nekoliko bi se za čas „mizerije“ lahko prihranilo.

Očita se našim ljudem, da za tobak, za loterijo, za pijačo mnogo denarja izmečejo. To je vse resnica, vendar še drugi rak izjeda premoženje naših gospodarjev, to je prevelik lišp ženskega spola. Kadar gospodar za to ali drugo reč kaj denarja skupi, se prav pogostoma dogaja, da mora znaten del denarja svojim hčeram za nepotrebno, kmetijskim dekletom neprimerno obleko potrositi. Le pogledjte ob nedeljah naša dekleta; bolj so mestnim gospodičinam, kakor pa priprostim kmeticam podobne. Po stanu naj bi se nosile — in mnogo denarja bo za neobhodne potrebe prihranjenega.

Tolažili so se ljudje pri nas o slabih letih, da pojdejo na „Hrvatsko“ in v daljne dežele čez zimo drvarit. In res jih je vedno mnogo tja hodilo, kjer so si lepega denarja prislužili. Lansko zimo jim je večinoma tudi to izpodletelo, ker so mnogi s praznimi rokami domov priberačili. Zgubili so ljudje veselje in pogum, podajati se na pot v tuje dežele. Pa saj bo za mnoge bolje, da domá ostajajo, ker za krvavo zaslužene pičle denarje so trpeli na duši in na telesu veliko škodo. X. Y.

S Tolminskega, 7. sept. Popisovaje IV. občni zbor „družbe sv. Cirila in Metoda“ prinesel je „Slovenec“ tudi imenik podružnic te prekoristne družbe. Za Goriško jih je veliko premalo. Kje je Tolminska? Saj je bila po nekaterih domoljubih ustanovljena in svoječasno tudi že v „Slovencu“ pohvalno omenjena! Je li morda že koj po rojstvu zamrla? So jo morda nekoji udje pri veselici lanske jeseni zamorili? Vzdrami se vendar iz spanja, saj si potrebna posebno pri nas! Pa tudi druge goriške podružnice hirajo, ali vsaj le životarijo — ne vse, pa nekatere, in med te spada i kobaridska, ki ima komaj 30 udov, in še ti so večinoma gg. duhovniki in učitelji, dočim se je Kobarideci ogibljejo. Trg Kobarid se večkrat ponaša, — vsaj v slovenskih časnikih smo tako brali — da je ves naroden, da je najbolj naroden na Goriškem. No tedaj Kobarideci! Pokažite svetu, da ste res narodni, podpirajte to izvestno narodno-katoliško družbo s tem, da se pri prihodnjem občnem zboru,

Pod nami mogočne kupole sv. Marka cerkve. Tik nje trg istega imena, in dalje proti morju tako imenovani trg „piazzetta“ s prekrasno palačo dožev. Trije velikanski mlaji iz cedrovega lesa kipijo proti nebu in služijo ob posebnih prilikah za zastave. Na „piazzetti“ dva granitna stebra, na enem sv. Teodor, na drugem lev sv. Marka. Čez véliki kanal pa se vidita bližnja otoka S. Giorgio Maggiore in Giudecca. „Piazzetta“ vsacega človeka osupne. Zlasti pa je čarobno zvečer, če se človek po njej sprehaja pri lunini svetlobi. Zdi se mu, da je v prelepi velikanski dvorani, ki ima za strop pravo nebo z brezštevilnimi zvezdami. Človeku nehote postane sreč mehko. Zgodovinski so tudi benečanski golobje na trgu sv. Marka, katere hranijo večidel tujci, kajti marsikdo si nalašč kupi kruha in ga zdrobi nadležnim golobom.

Predno pa pišem še o družih znamenitostih, povedati hočem nekaj o benečanskih prebivalcih itd. Nekdaj so bili Benečani zeló bogati; oni so bili gospodarji na Sredozemskem morji. A pozneje so dobili tekmece. Danes je v Benetkah le dvoje vrst ljudi: bogatini in reveži. Slednji pa močno prevladujejo, kajti ni je več nobene kupčije, zlasti kar so Benetke pripadle laški vladi. Zato pa Benečani ne morejo pozabiti dobrih dni, ki so jih imeli

pod našim cesarjem. Silen je tukaj davek. Celó od lastne glave ga je treba plačati, in če gospá hoče imeti deklo, plačati mora zánjo poseben davek. Sevéda je tudi tukaj dosti rovarjev in kričavev, ki obožavajo revolucionarje in gorijo za novo vlado, ne vedó pa zakaj. Ko se nekoč bližam vrtovom dalje od „Riva dei Schiavoni“ in zagledam koj pri vhodu Garibaldijev spomenik, zakliče neki baraba za menoj: „Questo è Garibaldi, nostro ré e Dio di terra.“ Mislil sem si: Quem Deus perdere vult, dementat, in šel svojo pot. Glavni zaslužek nižjega ljudstva je gondola. Brodniki pa so silno dragi, in treba je paziti, da človek ni opeharjen. Drugi zopet po ulicah prodajajo razne stvari. To je menda navada po celem Laškem. Neznosno je za Kranjca to upitje. Na nekem trgu je eden v enomer upil: Tutta la famiglia reale per dieci centesimi. Mislil sem si: vi Lahi pa vašo kraljevo družino res nizko cenite. In če sem se vrnil na isti trg, vedno je bila vredna le deset centezimov. Silno nadležni so otroci. Kakor eigančki tekajo za človekom in kličejo: Un Santo, Un Santo, Padre! Če nič ne dobijo, primejo za moj rožni venec in poljubijo križec pa so zadovoljni. Starejše ženske prosijo za „Ave Marija“. Vedno se ponavlja tudi ta-le prikazen: Kakor hitro se z gondolo pripeljem do suhega, da izstopim,

že je starček tù, ki pomaga s kljuko na dolgi palici gondoli do kraja in prime tujca za roko, da varno stopi na suho. In konec te uljudnosti je: Cinque centesimi. Potrebni so jih ubogi starčki, ker to je njihov edini zaslužek.

Ženske so kaj borno opravljene. Večidel imajo „šlape“ z lesenimi podplati in klepečejo z njimi po kamnitem tlaku. Lahko hodijo v njih, saj v Benetkah, ki so vseskozi s kamnitimi ploščami tlakane, ni nikdar prahu ne blata. Ulice so jako ozke, smrdljive in se vijó sem ter tje. Mostov je brezštevil. Po ulicah prodajajo jako lepo sadje, zlasti sladko, sevéda drago. Tudi kuhajo dine in jih prav slastno jedó. Sploh niso zbirčni v jedéh. Neki gondolir, ki me je peljal enkrat do dveh popoldne, kupil si je potom polenovke in polente ter bil jako zadovoljen s tem kosilom. Bogatejši svet sevéda tudi v Benetkah dobro živi, in lahko zvede svoj denar.

Dve stvari najdeš po vseh Benetkah, namreč male in večje levčke, pri hišah pa mačko. In pa komarjev ob tem času na milijone. Ko bi jaz danes v Ljubljano prišel, zapri bi me, ker bi mislili, da imam kozé; tako hudo pikajo.

Pa dovelj tega. Kratko še nekaj o družih cerkvah. Benetke imajo toliko lepih in velikanskih

ki bo menda v kratkem, v obilnem številu vpišete v njo. Vaš donesek ne bode zavržen, prinesete ga na oltar svoji domovini, v podporo zapuščenih otrok, v obrambo, da jih ne pohrusta laški moloh. Pa tudi vodstvu bi priporočal več živahnosti, delavnosti, da bi družbo vedno bolj spopolnovalo v dosego postavljenega smotra. Na noge torej rojaki! Posnemajte Korošce, ki kar na stotine pristopajo k tej važni družbi. „Zrno do zrna — pogača, kamen do kamna palača.“

Iz Polhovega Gradca, dné 9. septembra. Včerajšnji dan je bil za naše novo ustanovljeno gasilno društvo silno imeniten. Po poludanski službi je namreč prečast. g. dr. Marinko, ki je imel zjutraj radi patrocinija veliko sv. opravilo, blagoslovil novo brizgalnico.

Še le meseca maja t. l. se je začelo ustanovljati gasilno društvo in že šteje 45 udov, ki so že precej izurjeni. Društvo je kupilo brizgalnico pri g. Samassi za 680 gld. Cevi, katerih je dosedaj še le za 150 metrov, veljajo posebej 207 gld.; torej vse skupaj 887 gld. Plačana sevéda še ni niti jedna četrtina te svote, a gasilno društvo upa, da bodo dobrotna srca znatno pripomogla, da se dolg prej ko mogoče plača. Polhograško prebivalstvo je samo na sebi preubožno, da bi moglo brizgalnico in drugo potrebno orodje poplačati, zato je bilo prisiljeno obrniti se na znane dobrotnike. Njegove prošnje pri mnogih gospodih niso bile zamán. V kratkem času je došlo društvu 224 gld. 25 kr. podpore.

Izmed dobrotnikov našega gasilnega društva naj omenim samo nekatere: Blag. gosp. Janko Urbančič, posestnik tukajšnje graščine, ki sploh uneto podpira celo podjetje, je dal 50 gld. z obljubo, da ne bode to zadnji dar; čast. g. župnik Mihael Zupan in g. Stefan Rihar, strojar, sta dala vsak 20 goldinarjev; prečast. gosp. Ivan Zorc, nadžupnik v Mengšu, 30 gld.; gospa Marija Altmann, g. Ivan Rant in g. Anton Zelaznik po 10 gld.; g. Jakob Sodnikar in gospa Jera Tomšič po 5 gld.; čast. g. Avgust Turk, župnik na Jančem, tudi 5 gld.; ravno toliko sta darovala g. Alojzij Zorman, molar v Ljubljani, in neimenovan dobrotnik iz Črnega vrha nad Polhovim Gradcem; čast. g. Fr. Povše, župnik na Ježici, je daroval 2 gld.; čast. g. Fr. Stupica, župnik pri sv. Heleni, g. Jakob Setničar, nadučitelj v Ajdovščini, g. Franc Tomšič, g. Anton Tomšič in gospd. Ivana Tomšič pa po 1 gld.

Vsem tem dobrotnikom se gasilno društvo prav toplo zahvaljuje. Bog jim stoterno povrni. Naj bi jih še mnogi posnemali!

Iz Adlešič, 6. septembra. Dné 1. t. m., na angeljsko nedeljo, praznovali smo v naši fari nenavadno slovesnost. Ta dan je bil namreč blagoslovljen nov veliki križ na pokopališču in nov križev pot. Denar za oboje dobili smo po prostovoljnih doneskih naših rojakov, zlasti iz Amerike. Nabrali smo vsega skupaj v devetih mesecih 468 gld., od katerih so poslali samo Amerikanci, naši župljani, drugi beli Kranjci in Hrvati 418 gld. Novi križ na pokopališču stoji 48 gld. Kristusova podoba je vlita iz železa in pozlačena. Kupili smo jo na Dvoru pri Žužemberku. Nov križev pot pa stoji 320 gld.

cerkvá, da se spleča semkaj priti samo zaradi njih. Največe so: „S. Giovanni & Paolo“ in pa „de' Frari“. To so velikani, v katere gré vsaka naših cerkvá. Prva ima mnogo spomenikov dožev, vsi iz dragega marmorja. Vsak bi kot veliki altar dičil naše cerkve. Tik cerkve je bolnišnica, nekdanj šola bratovščine. Na njeni fasadi se v kamnu perspektivno predstavlja predvor s kolonami. Pravi biser cerkvá je: Madona dei Miracoli. Neki patricij je posestvoval lepo sliko Matere božje. Mož je umrl in samo radi slike so sezidali malo cerkev, ki je znotraj in zunaj obložena z najdražjim marmorjem in porfirjem. Dvanajst stopnjic vodi do edinega altarja. Na levo je mali kipček sv. Frančiška Serafa, preumetno delo. Sploh kamor pogledam z malo izjemo sama klasična dela. Večkrat mi pride na misel: Bog zna, ali se Benečani zavedajo lepote svojih cerkvá.

V jezuitski cerkvi občudujejo posebno kamnito zagrižjalo nad in ob prižnici, kakor tudi pregrinjalo na altarnih stopnjicah, ki je iz kamna zloženo. To se v resnici ne dá popisati, marveč le videti.

V cerkvi „Maria dell Orto“ sem občudoval Tintoretijeve velikanske slike in lepo fasado.

„S. Maria della Salute“ je meni bila posebno všeč. Je bolj svitla. Na glavnem altarji kameniti kipi: Benečanka-gospa kleči pred Marijo in jo prosi

Prej je bil zelo slab in majhen ter je stal 31 gld. in bil postavljen 30. junija 1850. l. Za nov križev pot pa smo naročili slike na platnu od J. Müllerja na Dunaju za 200 gld. ter so prav lepe in ne predrage. Izdelane so po Führihu. Okvire pa nam je naredil domačin g. Ignacij Pintar, rezbar in pozlatař v Semiču, ki je že prej prenapredil in pozlatal v naši cerkvi tabernakelj in je zdaj zopet pokazal, da je mojster v rezbariji in zlatenju ter da se smé za enaka dela toplo priporočati. — Slavnost se je pričela ob 1/10. uri. Table sv. križevega pota neslo je iz farovža v cerkev 28 mladeničev, pred vsako je pa nesla deklica venec, a ob straneh svetilo je 64 deklet s prižganimi voščenimi svečami, katere so podarile potem cerkvi v dar. Križ na pokopališču blagoslovil je visokoč. g. dekan semiški A. Aleš, a križev pot č. g. o. Otokar iz Novega mesta, ki je imel tudi primeren govor. Po govoru je pa daroval slovesno sv. mašo č. g. dekan z asistencijo sosednjih gg. duhovnikov.

Iz Ščavniške doline, dné 8. septembra. (Duhovniške zadeve) Naši obče poznani, marljivi misijonarji iz „družbe Jezusove“, čast. gg.: Doljak, Stare in Kos, so od 4. do 11. avgusta praznovali sv. misijon pri sv. Juriju na Ščavnici in upamo, da z dobrim vspehom, ker so se ga ne le domači farani, ampak tudi verniki iz sosednjih far v obilnem številu vdeleževali.

Taki misijoni so velika pomoč dušnim pastirjem, katerih število se vedno krči, dasiravno se število ljudstva množi. Kmalu po svetem misijonu smo zgubili zopet tri duhovnike, ki so bili v našem kraju kot dobri dušni pastirji poznani in priljubljeni. Dva sta bila frančiškana in dolgo časa delovala pri sveti Trojici v Slov. Goricah, pomagaje sosednjim župnikom pri raznih prilikah v izpovednici in na propovednici, namreč: o. Tomaž Žunič in o. Coelestin Fošner; tretji pa je umirovljeni duhovnik France Jančar. Vsi trije so bili nekakšni posebneži, pa dobri in ljudstvu priljubljeni gospodje.

O. Tomaž — navadno g. Tomažek zaradi svoje majhne postave — so bili rojeni v Karlovcu na Hrvaškem leta 1819, iskren narodnjak, so služili pri sv. Trojici, kar mlajši ljudje pomnijo, letos pa so jih prestavili v Maribor, kjer so pa kmalu umrli; ljudje pravijo: stare omare ni dobro prenašati.

Dné 1. septembra so umrli pri sv. Trojici čast. o. Coelestin, gotovo najbolj originalen frančiškan naše dóbe. Coelestinova mladost je popisana v knjižici: „Življenje in trpljenje mladega Gašparja“, dogodki njihovega poznejšega življenja, ki so še bolj zanimivi in tudi podučljivi, pa še niso priobčeni, in večinoma menda tudi ne zapisani. Rojeni v Stranich blizu Konjic leta 1805, so dosegli redko starost 84 let. Službovali so kot pridigar in katehet v frančiškanskih samostanih v Gradci, v Lankovici, v Mariji Trošt, v Mariboru in pri sv. Trojici v Slov. Goricah.

Čast. gosp. Franc Jančar, od leta 1873 duhovnik v pokoji pri sv. Petru zunaj Radgone, kjer so bili blizu svojega rojstvenega doma kupili lepo posestvo, so umrli 31. avgusta v svojem 70. letu. Bili so vedno delaven in skrben gospodar, zato so

odvratne strašne kuge. Na drugi strani pa se vidi angelj, ki morilko kugo, grdo ostudno ženo, proč podi. V zakristiji klasične slike. Sploh so po Benetkah slike tako obilne, da jih morajo že po zakristijah obešati. So pa zakristije velikanske, kakor naše srednje farne cerkve; v vsaki stoji tudi altar.

Pri cerkvi „Il Redentore“ so kapucini. Ima posebno lepe reliefe. V zakristiji se vidi košček plašča sv. Lavrenčija Brunduškega in glave kapucinskih svetnikov, umetno narejene iz oska in drugih tvarin.

V „S. Giorgio“ so bili benediktini. Tam je bil konklave, v katerem je bil za papeža izvoljen benediktinec Chiaromonte kot Pij VII. Za velikim altarjem velikansk kor z rebzami, ki predstavljajo življenje sv. Benedikta.

Bil sem tudi na otoku S. Michele, kjer imajo Benečani svoje pokopališče. Videl sem tudi troje pogrebov. Benečan, kakor se v življenju vedno giblje po morji, tako je tudi njegova zadnja pot — po morji. Na Muranu, drugem otoku, je tovarna za steklene izdelke, kakoršne menda ni blizo.

Čas poteka. Treba bo zopet vzeti prtljago v roke in iti dalje. Iz daljnih Benetk kličem: Živela domovina!

Benetke, dné 6. septembra 1889.

P. H.

umrli v ugodnih gmotnih razmerah, ali njih navdušenost in odločnost za narodne pravice so jim mnogo grenkih ur prouzročile, tudi že zadnja leta, ko so oskrbovali častno službo predsednika krajnega šolskega sveta pri sv. Petru.

Malo kapelanov je razumelo tako dobro besede Gospodove: „Idite po vsem svetu in učite vse narode!“, kakor g. Jančar, kajti bili so kapelan na nemškem Štajerji, pri sv. Petru na Otersbachu, v Fladnici, v Kirchbergu na Rabi, potem so prišli na slovenski Štajer in kapelanovali pri Svetinjah, pri sv. Petru zunaj Radgone, v Arnožu, v Ormožu, pri sv. Nikolaji, pri sv. Benediktu, v Negovi in pri sv. Marku pod Ptujem. Utrujeni vsled tolikih selitev, so se podali v pokoj v svojo domačo faro, kjer so se pečali večidel s svojim posestvom. V prejšnjih časih so g. Jančar tudi po časnikih zagovarjali in branili pravice Slovencev, in za „družbo sv. Mohora“ so napisali knjigo: „Gospodarsko berilo“, s katero pa zdaj še niso bili zadovoljni, ker se jim je zdela preveč pomanjkljiva. Kako odločen in unet za umno gospodarstvo so bili gosp. Jančar, kaže nam dogodba, ki se še zdaj pripoveduje pri Svetinjah. Ko so namreč g. Jančar tja za kapelana prišli in videli, da h krščanskemu nauku nobeden gospodar ne zahaja, oznanili so, da bode prihodnjo nedeljo krščanski nauk za same gospodarje, ki naj ne zamudijo priti, ker jim oni hočejo pokazati „zlato rudo“. Drugo nedeljo pride res mnogo gospodarjev, katere g. kapelan pohvalijo, potem pa jih peljejo za šolo na gnojišče ter jim razložijo, kako si naj pripravijo gnojišča, ki so za vsakega kmeta v resnici „zlata ruda“.

Ker so bili tedaj vsi trije pokojni gospodje marljivi delavci v vinogradu Gospodovem, naj živijo zdaj pri Njem večni mir in pokoj!

Iz Gorij, 8. sept. Ker drugi molčé, pa jaz pomočim pero. Za celo gorjansko župnijo je bil 28. dan avgusta jako vesel in slovesen. Novi veleč. gospod župnik Ažman pripeljal se je na svoje novo domovanje, spremljan od mnogo župljanov, ki so mu šli nasproti do postaje Lesce-Bled. V Grinšici je pričakovalo gospoda nad 30 kmetskih fantov na konjih z narodnimi zastavami ter so ga pozdravili z glasnimi „živio“-klici. Na meji župnije do cerkve so bili postavljeni mlaji z venci, napisi in zastavami. Topiči so odmevali od gorá. V gorjanski vasi je gospoda čakala velika množica ljudstva, šolska mladina, dekleta v pečah, deklice belo oblečene, fantje na konjih, bralno društvo z zastavo „Narodnega doma.“ Mala deklica je podala g. župniku lep šopek domačih cvetic. V imenu vseh župljanov je pozdravil g. župnika g. nadučitelj Žirovnik. Vsa množica je spremila gospoda skozi okrašeno Gorje do žup. dvorca. Na vsaki hiši so visele zastave, mlaji na desno in levo skozi vso vas Iskrena hvala g. Žirovniku za skrb in trud. Hribarjev Fojde.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

X. Gospod zbornični svetnik Filip Zupančič poroča o prošnji občine tuhinjske, da se jej dovolijo štirje semnji za živino in blago.

Občinski odbor tuhinjski utemeljuje prošnjo s tem, da občina Gorenji Tuhinj leži v sredi tuhinjske doline, katera je od Kamnika do Motnika dobrih šest ur hoda dolga. V vsej dolini ni občine, katera bi imela semnje, in Tuhinjeci morajo goniti svojo živino malone štiri ure hoda na semnje, kar pa je za prodajalce zelo neugodno.

Nadejati se je tudi, da bodo semnje dobro obiskovali ne le domači ljudje in prebivalci bližnjih občin, ampak tudi sosednji Štajerci, pri katerih je planska goved priljubljena.

Posestniki v tuhinjski dolini pečajo se pridno z govedarstvom in živinarstvom sploh. Živinarstvo daje jim v prvi vrsti sredstva za nakup potrebnega živeža, katerega se v goratem svetu malo prideluje, dalje pa tudi sredstva za nakup kmetijskega orodja, kar se ga doma ne naredi, in konečno sredstva za nakup drugega potrebnega blaga.

Ko bi bili semnji v tej občini, prihranilo bi si ljudstvo mnogo potov, kajti zdaj mora hoditi tri ure v bližnje mesto, ako si hoče nakupiti reči, katere se ne dobivajo doma.

Iz poročila c. kr. okrajnega glavarstva, katero podpira to prošnjo, vidi se, da tudi najbližnji semenjsko pravico imajoči občini Kamnik in Motnik ne ugovarjata dovolitvi semnjev, ki naj bi bil vsako leto dne 20. februarja, 3. aprila, 12. julija in 21. septembra.

Odsek se na podlagi natančnega preudarjanja strinja z mnenjem občinskega zastopa, da so v Gorenjem Tuhinju semnji potrebni, in se pridružuje priporočilu c. kr. okrajnega glavarstva. V tej občini je že zdaj živinarstvo na dobrem glasu in bi se bolj procevalo, ako bi ustanovili semnje ter tako olajšali promet in odprli prodaji živine nova pota. Živina bi se tudi laže in z malimi troški prodajala.

Odsek je torej popolnoma uverjen, da se z dovolitvijo semnjev promet tega kraja olajša in poveča ter da so semnji potrebni. Z ozirom na to priporoča, da slavna zbornica pritrdi naslednjemu nasvetu: Slavna zbornica izreče naj se v svojem poročilu do c. kr. deželne vlade za dovolitev semnjev v Tuhinju. — Predlog je bil sprejet.

XI. Zbornični tajnik poroča o pravilih zadruga rokodelskih in dopuščanih obrtov v sodnem okraju loškem.

Zadruga rokodelskih in dopuščanih obrtov, izimši krčmarje in mesarje davčnega okraja loškega v Ložu ozirala se je, sestavljajoč nova zadružna pravila, na nasvete, ki jih je zbornica s poročilom od 20. aprila 1888, št. 1763, predložila c. kr. deželni vladi.

Pravila se zdaj skladajo z zakonitimi določili in ker so se tudi tam, kjer je bila kaka pomota, premenila, ni nasvetovati nobenih nadaljnjih prememb. Poročevalec torej nasvetuje: Slavna zbornica priporoča naj rečena pravila pri c. kr. deželni vladi v potrjenje. — Predlog se je sprejel. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Fem. baron Schönfeld) bode dne 22. t. m. praznoval petdesetletnico svoje vojaške službe.

(Premovanje kónj v Ribnici.) Minolo soboto so prignali 17 kobil z žrebeti, 11 mladih kobil, 14 žrebet. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Ign. Merhar iz Dolenjevsi 40 gld., Bernard Kovačič iz Sodrašice 25 gld., Mat. Nosan iz Vinice 20 gld., Št. Hönigman iz Srednjevasi 20 gld., Janez Rus iz Ribnice 15 gld., Janez Salzer iz Slovenske vasi, Mat. Pere iz Srednjevasi in Janez Fajdiga iz Sodrašice svetinje; za mlade kobile: Fr. Oražen iz Prigorice 30 gld., Mat. Kreiner iz Kočevja, Ad. Kren 15 gld., Al. Bartelme iz Klinjevsi in A. Cesar iz Rakitnice svetinje; za žrebeta: St. Hönigman iz Srednjevasi 10 gld., Janez Zobec iz Krobač 10 gld., St. Peterlin iz Poljan 10 gld., Jakob Lavrenčič iz Sodrašice, Mat. Pere iz Kovlerjev in Jos. Merher iz Dolenjevsi svetinje.

(Nesreča.) Med postajama Borovnica-Logatec je pal z železničnega voza zavirač Avg. Sever iz Ljubljane. Šlo je čez-nj trinajst vóz; bil je takoj mrtev.

(Kanonično umeščena) sta bila danes čč. gg. Mihael Horvat na faro Čatež pri Krškem in Ivan Juvan na Spodnjo Idrijo.

(Umrli) je na svojem letovišču pri Katinaru pod admiral baron Manfroni. Rodil se je v Kopru leta 1832, vdeležil se potovanja okoli sveta leta 1857—1859 na vojni ladiji „Novara“, ter se odlikoval v avstrijsko-laški vojski. Odlikovan je bil z redom Marije Terezije.

(Razglas.) C. kr. okr. glavarstvo v Kamniku naznanja, da leže načrti za odkup zemljišč za projektirano lokalno železnico Ljubljana-Kamnik, dotični imeniki nepremakljivih posestev in kozolcev z izkazom potov in vodotokov in imeniki razlaščenec pri županstvih v Trzinu, Depalji vasi, Domžalah, Jaršah, Homei, Mengši, Šmarci, Podgorji in Kamniku za vsako teh občin, skupni podrobni načrt pa pri tukajšnjem uradu med uradnimi urami od 9. do 23. septembra 1889. l., da jih more vsakdo pregledati. V tej dobi sme vsaki vdeleženec pri tukajšnjem uradu ustno ali pisмено ugovarjati proti zahtevani razlastitvi ali opominjati, da bi se železnica prelozila ali se drugod napravile postaje in dovozne ceste. Omenja se, da smejo vsled § 18 postave o razlastitvi z dne 18. februarja 1878, št. 30, drž. zak. razlastitveno razsodbo pobijati samo tisti razlaščenec ali njihovi pravi nasledniki, ki so o pravem času podali ugovore proti razlastitvi.

(Javno predavanje.) Kakor čitamo v „Obzoru“, predaval bode naš rojak, tajnik hrvatske kmetijske družbe, gosp. Kuralt, dné 12. t. m. v dvorani hrvatsko-slavonskega gospodarskega društva o svojem potovanju po vinorodnih krajih Francije in o delovanju francoskih vinorejcev proti filokseri.

(Uršulinska šola v Škofjiloki), notranja in vnanja, prične se v ponedeljek, dné 16. t. m. Doslej štirirazredna vnanja šola bode petrazredna.

(Imenovanja.) Pri računskem oddelku tržaškega namestništva so imenovani: Dr. Korsič revidentom, Miroslav Viličič oficijalom in Anton Grubišič asistentom.

(Začetek šole) za otroški vrt in dvorazredno slovensko ljudsko šolo sv. Cirila in Metoda v Trstu pri sv. Jakobu prične se prihodnji ponedeljek. Ob 8. uri bode v cerkvi sv. Jakoba sv. maša, pri kateri bodo peli učenci.

(Prvo obešenje v Mostaru.) Dnó 31. avgusta je bil v Mostaru obešen Risto Komejnovič zaradi roparskega umora. Ko se mu prečitali rozsodbo in ga izročili krvniku Seyfried-u, stopil je obsojenec naprej ter rekel glasno: „Gospóda moja, nisem jaz sam storil ono stvar, moja žena je kriva. Hvala Bogu in carju.“ Ko mu je krvnik vrgel vrvice okoli vrata, zavpil je s slabim glasom: „Odpustite — z Bogom!“ To je bilo prvo obešenje v Mostaru.

(Četverorazredna ljudska šola v Krškem) je imela v minolem šolskem letu 87 dečkov in 98 deklic. Kmetijsko nadaljevalno šolo je obiskovalo 32 rokodelskih učencev in učenci iz ponavljalne šole. Poučevali so na tej šoli gg.: Fran Gabršek, c. kr. okr. šolski nadzornik, nadučitelj in šolski voditelj; Ivan Knavs, katehet; Jernej Ravnikar; Marija Michél in Ana Schmidinger. Šolarska kuhinja je imela dohodkov 79 gld. 40 kr., troškov 88 gld. 72 kr., torej nedostatka 9 gld. 32 kr.

(Razpisano) je mesto občinskega tajnika v Pazinu z letno plačo 700 gl. Potrebno je znanje hrvatskega, laškega in če je mogoče tudi nemškega jezika. — Razpisano je mesto občinskega tajnika v Kanfanaru z letno plačo 600 gld. in 150 gld. za orglanje. Zahteva so znanje laškega in slovansko-isterskega (sic!) jezika.

Telegrami.

Dunaj, 10. septembra. „Wiener-Zeitung“: Cesar je deželnega poslanca Poklukarja imenoval za kranjskega glavarja, za njegovega namestnika pa deželnega poslanca Apfaltrerna.

Litomišlja, 10. septembra. Cesar je zjutraj ob 1/2 7. uri iz Galicije pri lepem vremenu zdrav došel. Sprejem in vhod sta bila veličastna izjava lojalnosti in domoljubja prebivalstva iz mesta, okolice, vzhodnje Češke in zapadnih moravskih mejnih okrajev. Na kolodvor so došli baron Kraus, knez Lobkovic, vojaški in civilni dostojanstveniki, duhovščina itd. Cesar je milostivo na namestnikov pozdrav odgovoril, isto tako višjemu deželnemu maršalu; vsprejel je vojaške prijave in predstave, potem pa je med pokanjem možnarjev, zvonjenjem in navdušenimi „slava“-klici skozi poldrug kilometer dolgi špalir korporacij, društev itd. šel v mesto.

Pri slavlolu mu je župan lojalnost, zvestobo in udanost prebivalstva izrazil. Cesar je milostivo odgovoril. Blizu slavoloka ga je pozdravila duhovščina raznih veroizpovedanj. V gradu so ga čakali grof Wolkstein, brambovska častna stotnija, strelec hrudimski in litomišelski, oblastni in belo oblečene meščanske hčere. Cesar je mej sviranjem cesarske pesmi pregledal častno stotnijo in strelece ter nagovoril je milostivo posameznike. Po kratkem mudenju v stanovanju

si je ogledal defilovanje strelcev, sokolskih društev, banderijev na konjih itd. Večkrat je izrazil odobravanje. Ob 8. uri zvečer se je umaknil v stanovanje.

Antverpa, 9. sept. Kralj je včeraj došel ter si je ogledal v bolnišnici ranjence. Popoldne je odpotoval navdušeno od prebivalstva pozdravljan. Ogenj je popolnoma zadušen. Število žrtev znaša več kot 400, mej temi je 125 do 130 mrtvih. Kralj je podaril 12.000 frankov za družine ponesrečenih tovarniških delavcev.

Umrli so:

6. septembra. Reza Premru, konduktorjeva vdova 37 let, Kravja dolina 11, spridenje možgan.

7. septembra. Fran Jori, pleskar, 43 let, Poljanski nasip 50, pleurit. exsudat.

7. septembra. Marija Sluga, gostija, 70 let, Kravja dolina 28, marasmus. — Urša Urašem, gostija, 70 let, Kravja dolina 11, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	738.4	13.4	brezv.	megla	
9. 2. u. pop.	738.0	18.0	sl. jzap.	oblačno	0.00
9. u. zveč.	739.1	13.4	sl. svzh.	jasno	

Srednja temperatura 14.9° za 0.1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 60 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	84 „ 55 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 30 „
Akcije avstr.-ogerske banke	910 „ — „
Kreditne akcije	305 „ 70 „
London	119 „ 45 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 48 „
Cesarski cekini	5 „ 66 „
Nemške marke	58 „ 27 1/2 „

Osem svetinj!

Najboljše ročne harmonike

z 1, 2 in 3 vrstami tipk, orhestralna harmonika z jeklenimi glasovi, in usnjati mehovi lastnega izdelka, kakor vsi godbeni instrumenti, gosli, citre, flavte, klarineti, trompete, lajne, glasbene škatljice, ustne harmonike, okarine, lajnice, arisoni, lajnice za ptiče, albumi z godbo, pivni in vinski kozarci, necessairs za gospe z godbo itd.

JAN. N. TRIMMEL,

tovarna harmonik.

(30—9)

Dunaj, VII., Kaiserstrasse 74.

Geniki franco in zastonj.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

ELSEN HOFBROUWER,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiu stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnatе barve v ploščevinastih pušicah (Bleichbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Služba organista in cerkvena

je izpraznjena v Ambrusu. Nastop okrog sv. Mihaela. Prosijo stanovanje, nekoliko posestva in hira. Prednost imajo oženjeni celibijanci. Izvrstno bi izhajal kakov rokodelc. Prosnje s spricvali podpisnemu uradu.

Župni urad v Ambrusu, pošta Žužemberk.

(6—2)

Vrelec „Carinthia“, alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradu Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani.

(23)